

Warszawa, 12 lutego 2018 r.

Opinia

do ustawy o Instytucie Współpracy Polsko – Węgierskiej im. Wacława Felczaka

(druk nr 729)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa tworzy Instytut Współpracy Polsko – Węgierskiej im. Wacława Felczaka, zwany dalej „Instytutem”, oraz określa jego organizację i zadania.

Instytut ma być państwową osobą prawną z siedzibą w Warszawie.

Celem działalności Instytutu ma być pogłębianie polsko-węgierskiej przyjaźni i współpracy.

Ustawa przewiduje, że do zadań Instytutu będzie należało:

- 1) przekazywanie młodym pokoleniom znaczenia tradycji polsko-węgierskiej;
- 2) wzmacnianie współpracy i nawiązywanie kontaktów między przedstawicielami młodego pokolenia, w szczególności w dziedzinie kultury i sportu;
- 3) wspieranie współpracy naukowej, inicjatyw oraz projektów naukowych i oświatowych mających na celu wzajemne poznanie języka, kultury, historii i polityki obu państw;
- 4) wspieranie wzajemnej myśli innowacyjnej polsko-węgierskich organizacji kulturalnych, gospodarczych i politycznych w celu wzmacniania konkurencyjności obu państw;
- 5) finansowanie lub dofinansowanie przedsięwzięć na rzecz współpracy polsko-węgierskiej;
- 6) analizowanie przemian politycznych, gospodarczych i społecznych w Europie, wpływających na bezpieczeństwo i rozwój Rzeczypospolitej Polskiej i Węgier.

Organami Instytutu będą: Dyrektor Instytutu, Międzynarodowa Rada Instytutu oraz Rada Instytutu.

Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Instytutu i Rady Instytutu, będzie mógł, w drodze zarządzenia, tworzyć, przekształcać i likwidować oddziały zamiejscowe Instytutu.

Ustawa przewiduje, że jednym ze źródeł przychodów Instytutu będzie dotacja podmiotowa z budżetu państwa. Instytut będzie mógł prowadzić działalność gospodarczą. Podstawą gospodarki finansowej Instytutu będzie roczny plan finansowy.

Nadzór nad działalnością Instytutu ma sprawować Prezes Rady Ministrów.

Ustawa wprowadza zmiany w ustawie z dnia:

- 1) 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186),
- 2) 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2259 oraz z 2017 r. poz. 624, 1491 i 1529)

– będące konsekwencją utworzenia Instytutu.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 58. posiedzeniu w efekcie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o Instytucie Współpracy Polsko – Węgierskiej im. Wacława Felczaka (druk nr 2213).

Pierwsze czytanie projektu odbyło się w dniu 6 lutego 2018 r. na posiedzeniu Komisji Kultury i Środków Przekazu oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Efekt tych prac został zawarty w sprawozdaniu wymienionych Komisji (druk nr 2241). Komisje wprowadziły do projektu poprawki, które mieściły się w meritum przedłożenia rządowego.

W trakcie drugiego czytania na posiedzeniu Sejmu w dniu 7 lutego 2018 r. zgłoszono 5 poprawek oraz wniosek o odrzucenie ustawy. Poprawki te miały między innymi na celu:

- 1) wprowadzenie nowej przesłanki skutkującej odwołaniem Dyrektora Instytutu przed upływem kadencji;
- 2) doprecyzowanie, że Dyrektor Instytutu powołuje swoich zastępców;
- 3) wprowadzenie przepisu wskazującego, że Dyrektor Instytutu odwołuje zastępców Dyrektora Instytutu.

W związku z tym projekt został przekazany do wymienionych Komisji w celu przedstawienia dodatkowego sprawozdania (druk nr 2241–A).

Podczas głosowania w dniu 8 lutego 2018 r. poparcie uzyskały wszystkie poprawki. Za przyjęciem projektu ustawy opowiedziało się 269 posłów, 153 było przeciw, a 11 posłów wstrzymało się od głosowania.

III. Uwagi szczegółowe

1. W myśl art. 3 ustawy nadzór nad działalnością Instytutu sprawuje Prezes Rady Ministrów. Natomiast zgodnie z art. 11 ust. 2 Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów zatwierdza opracowany przez Dyrektora Instytutu roczny plan działania Instytutu, projekt rocznego planu finansowego Instytutu, a także roczne sprawozdanie finansowe Instytutu oraz roczne sprawozdanie z działalności Instytutu. Ponadto w myśl art. 12 ustawy Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów będzie ustalał wynagrodzenie Dyrektora Instytutu. We wskazanych wyżej przypadkach faktyczny nadzór nad działalnością Instytutu będzie sprawował Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. W związku powyższym wydaje się zasadnym rozważenie wprowadzenia przepisu jednoznacznie wskazującego, że czynności związane z nadzorem nad działalnością Instytutu wykonuje w imieniu Prezesa Rady Ministrów Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Propozycja poprawki:

– w art. 3 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Czynności wynikające z nadzoru nad działalnością Instytutu wykonuje, w imieniu Prezesa Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.”;

2. Zgodnie z art. 17 ust. 2 członkowie Rady Instytutu są powoływani spośród specjalistów z zakresu działania Instytutu, których wiedza, doświadczenie lub autorytet dają rękojmię prawidłowej realizacji zadań Rady Instytutu. Ustawa nie precyzuje, kto powołuje członków Rady Instytutu. Jedynie w art. 18 ust. 4 określono, że w przypadku wygaśnięcia członkostwa w Radzie Instytutu lub odwołania członka Rady Instytutu Prezes Rady Ministrów powołuje nowego członka Rady Instytutu na okres do końca tej kadencji.

W związku z powyższym wydaje się zasadnym przyjęcie poprawki w celu doprecyzowania ustawy w powyższym zakresie.

Propozycja poprawki:

– w art. 17 w ust. 2 po wyrazie „powoływani” dodaje się wyrazy „przez Prezesa Rady Ministrów”;

3. Art. 24 ust. 1 wskazuje, że Instytut prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie oraz w przepisach o finansach publicznych.

Zgodnie z § 158 ust. 1 pkt 4 Zasad techniki prawodawczej jeżeli w akcie normatywnym odsyła się do innego aktu normatywnego, przy odesłaniu przytacza się w całości aktualny tytuł tego aktu oraz oznaczenie rocznika oraz pozycji dziennika urzędowego, w którym ogłoszono tekst jednolity, oraz dziennika urzędowego, w którym ogłoszono akty zmieniające tekst jednolity tego aktu – jeżeli ogłoszono tekst jednolity tego aktu, a był on nowelizowany. Uwzględniając powyższą zasadę należy podać pełen tytuł ustawy o finansach publicznych wraz z jej adresem publikacyjnym. Konsekwentnie należy wprowadzić odpowiednie zmiany także w art. 25 ust. 1 oraz art. 30 ust. 5.

Propozycja poprawek:

– w art. 24 w ust. 1 wyrazy „o finansach publicznych” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077)”;

– w art. 25 w ust. 1 oraz w art. 30 w ust. 5 wyrazy „o finansach publicznych” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych”;

4. W art. 24 ust. 2 pkt 1 sprecyzowano, że przychodem Instytutu jest dotacja podmiotowa z budżetu państwa. Przytoczona redakcja przepisu jest niejednoznaczna. Jeśli tego rodzaju dotacja ma być źródłem przychodu Instytutu każdego roku, to powinno być to jednoznacznie określone w ustawie.

Propozycja poprawki:

– w art. 24 w ust. w pkt 1 wyrazy „z budżetu państwa” zastępuje się wyrazami „określana corocznie w ustawie budżetowej”;

W konsekwencji należy doprecyzować art. 26 ust. 5.

Propozycja poprawki:

– w art. 26 w ust. 5 wyrazy „z budżetu państwa” zastępuje się wyrazami „określonej w ustawie budżetowej na dany rok”;

5. W myśl art. 25 ust. 3 podstawę gospodarki Instytutu w okresie od dnia 1 stycznia do dnia wejścia w życie planu finansowego Instytutu stanowi projekt tego planu. Należy zauważyć, że plan finansowy Instytutu będzie obowiązywał po jego zatwierdzeniu przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. W celu doprecyzowania, że podstawę

gospodarki Instytutu okresie od dnia 1 stycznia **do dnia zatwierdzenia** planu finansowego Instytutu będzie stanowił projekt tego planu, należy rozważyć przyjęcie stosownej poprawki.

Propozycja poprawki:

– w art. 25 w ust. 3 wyrazy „wejścia w życie” zastępuje się wyrazem „zatwierdzenia”;

6. Zgodnie z art. 25 ust. 5 Instytut prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości. Uwzględniając Zasady techniki prawodawczej przytoczone w uwadze nr 3 należy w tym przypadku podać pełen tytuł ustawy o rachunkowości wraz z jej adresem publikacyjnym.

Propozycja poprawki:

– w art. 25 w ust. 5 wyrazy „o rachunkowości” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 i 2201)”.

Danuta Drypa

Główny legislator